

DE LEENKAMER VAN OOST-BARENDRECHT, 1320-1740

door
C. Hoek

Eerder gepubliceerd in 'Ons Voorgeslacht', jrg. 33 (1978) en jrg. 60 (2005), een uitgave van de Zuidhollandse Vereniging voor Genealogie

Inleiding

In het begin van de zestiende eeuw zijn de heren van Wassenaar, deels door vererving en deels door aankoop, in het bezit van een aantal leenkamers. De administratie van deze is nooit gescheiden gehouden door de leengriffiers, alleen in het midden van de veertiende eeuw worden de lenen van de Hof van Wassenaar en die van de Burcht van Leiden van elkaar onderscheiden. Toch vallen de leenkamers nog ten dele te reconstrueren, daar in de oudere retroacta niet de van Wassenaers, maar andere leenheren optreden. Op deze wijze volgen hier dan ook reportoria op de lenen van diverse leenkamers.

De registratie van de lenen is goed bewaard gebleven in een serie registers, die gemerkt zijn met letters. Het oudste register A is aangelegd in 1420 en bevat ook oudere brieven, door de leenmannen overgelegd bij het verzoeken van hun lenen. Een ouder cartularium, gemerkt AA, is vervaardigd omstreeks 1400 en bevat akten uit de dertiende- en veertiende eeuw en ook onge-dateerde lijsten van leenmannen. De registers bevinden zich in het huisarchief van het kasteel Twickel en konden dank zij de vriendelijke toestemming van de laatste eigenares Vrouwe M.A.M.A. baronesse van Heeckeren van Wassenaar, gravin van Aldenburg Bentinck, gemicrofilm worden. Deze films bevinden zich op het Nationaal Archief te 's-Gravenhage.

Eén van deze leenkamers was:

De leenkamer van Oost-Barendrecht

Als oudste leenheer over deze lenen treedt op heer Dirck van Riede, die samen met zijn zoon Ghiselbrecht op 24 mei 1328 een derde deel van de tienden van Barendrecht overdraagt aan Jan heer Gillijsz.

Dirck hield dit tiendcomplex in leen van abdij van Sint Paulus te Utrecht en het ambacht van Oost-Barendrecht van de heer van Althena. Dit heeft hij reeds op 16 september 1320 aan dezelfde Jan heer Gillijsz. overgedragen, die er op 17 mei 1321 mee wordt beleend, evenals met de leenkamer, die dan slechts één leen omvat.¹

Na de dood van Jan heer Gillijsz. koopt diens dochter Machteld, gehuwd met heer Dirck van Wassenaar, burggraaf van Leiden, het ambacht, dat afgestorven was, terug en zij treedt regelmatig als leenvrouwe op. Zij erft van haar oom meester Thielman heer Jansz., deken van Sint Pieter, de ambachten Heer Jansdam en de Kleine Lindt met de er aan verbonden lenen. Dit wordt haar echter betwist door haar neef heer Jan van Rosendaël, ridder, die bij uitspraak door scheidslieden gedaan, het ambacht Heer Jansdam krijgt toegewezen, zonder de eraan verbonden leenmannen, en in leen te houden van zijn nicht, die hiermede in het bezit komt van een tweede leenkamer. Door de langdurige overstroming van de Riederwaard sedert 1373 zijn een groot aantal lenen in dit gebied verloren gebleven, dit geldt voor beide leenkamers.

Noot:

1. Algemeen Rijksarchief: Heerlijkheidsarchief Barendrecht, inv.nr. 2, 3, 85 en 112, fol. 9.

ALBLASSERDAM

- 1. 3½ morgen (1712: 5 morgen, daar het verenigd is met het leen 2) land (1619: genaamd de Fleuriskamp of Brenger) in het ambacht van Alblas (1619: in Alblasserdam), belend ten oosten: de kinderen van Heynric Vriese (1453: Elant Monnenz., 1619: het Vinckeland), ten westen: de ghemient (1453: de gemene burenen van Alblaes).**

21-12-1380: Hughe Voppez. (AA, fol. 39).

4-2-1429: Voppe Jansz. (A, fol. 13v).

11-1-1453: Willem Jansz. na overdracht door Floris Hughez. (B, fol. 93v).

22-6-1471: Wouter Jansz. na zijn broer Willem Jansz. (C, fol. 6v).

27-5-1495: Egbert Florijsz. bij dode van zijn grootvader Wouter Jansz. (C, fol. 66).

11-4-1526: Joest Egbaertsz. bij dode van zijn vader Egbert Florijsz. (D, fol. 86).

10-5-1557: Adriana Egberts dochter, gehuwd met Barent van Hoeff, bij dode van haar broer Joost Egbertsz. (F, fol. 37).

8-11-1577: Geertge Jansdochter, gehuwd met Cornelis Aert Dircxz., bij dode van haar nicht Adriana Egbertsdochter (G, fol. 72).

13-2-1578: Willem Inghenpas, poorter te Dordrecht, na overdracht door Geertge Jansdochter, gehuwd met Cornelis Aert Dircxz. (G, fol. 75v).

10-9-1588: Herman Ingenpas te Wesel, hulde door Franchois van Buyllere, notaris te Dordrecht, volgens procuratie d.d. 25-8-1588, bij dode van zijn broer Willem Ingenpas (H, fol. 40v).

11-5-1612: Margarita Ingenpas, gehuwd met Willem van Elverick genaamd Haes, te Wesel bij dode van haar vader Herman Ingenpas (I, fol. 43).

16-5-1616: Evert van Elverick genaamd Haes te Dordrecht bij dode van zijn moeder Margreta Ingenpas (K, fol. 5).

17-2-1619: Lenart Barentsz. van Asperen, schout van Alblasserdam, na overdracht door Evert van Elverick genaamd Haes te Wesel (K, fol. 20).

20-2-1651: Barent Leendertsz. van Asperen te Nieuw Leckerlant bij dode van zijn vader Leendert Barentsz. van Asperen na aanvankelijk verzuim, hulde door Jacob Gillisz. Borren te 's-Gravenhage volgens procuratie op 9-2-1651 verleden voor notaris David Vink aldaar (L, fol. 130).

14-4-1712: Jacob van Steek voor 167 roede, mede ten behoeve van Leendert van Asperen voor 167 roede, Willem Abrahamsz. voor 167 roede, Arij Jacques Heydinghs voor 487 roede, Cornelis Pijll voor 113 roede, Neeltje Cornelis Evenblij, weduwe van Pieter Zegersz. voor 625 roede, Cornelis Arentsz. Kort voor 100 roede, Arij Arentsz. Brent voor 100 roede, Crijn Pietersz. Hogendijck voor 100 roede, Leendert Leendertsz. Backer voor 400 roede, Pieter Claesz. van Steek voor 400 roede, allen te Alblasserdam plus nog 50 roede, die door de eigenaar zijn opgegeven en zij nu gemeen bezitten, zoals hun voorgangers hebben gekocht van Barent Leendertsz. van Asperen (N, fol. 122).

10-8-1723: Arij Leendertsz. Backer voor 200 roede, mede namens zijn broer Thonis Leendertsz. Backer voor 200 roede, Neeltje Jacobs Steek voor 175 roede, Bijl Cornelisz. voor 113 roede, Annetje Evenblij, gehuwd met Aert Schipper voor 625 roede, Cornelis Arentsz. Kort voor 100 roede, Arij Arentsz. Breur voor 100 roede, Ariaentie Crijne Hogendijck, getrouwd met Pieter Pietersz. Hogendijck voor 100 roede, Jan Jansz. Vermeulen voor 125 roede, Pieter Claesz. van Steek voor 100 roede, Pieter Pietersz. Hogendijck voor 50 roede, allen te Alblasserdam (N, fol. 187).

- 2. 1½ morgen land in de Vinckenpolre in het ambacht van Alblaes, belend ten oosten: Evert Dey (1434: Dirc Jacobsz., 1526: Pieter Ghijsbrechtsz.), ten westen: Wit Dircsz. (1434: Witte Jansz., 1526: Neeltge, de weduwe van Jan Zoete, 1558: de erfgenamen van Willem Jan Soeten), strekkende (1558: van de Alblas tot de hoge dijk).**

21-12-1380: Willem Heyenz. (AA, fol. 39v en 41).
19-7-1434: Witte Jansz. (B, fol. 27).
17-6-1471: Cornelis Wittenz. bij dode van zijn vader Witte Jansz. (C, fol. 6).
17-4-1478: Adriaen Cornelisz. bij dode van zijn vader Cornelis Wittenz. (C, fol. 16).
4-2-1526: Ariaen Ariaensz. te Alblasterdam bij dode vader Ariaen Cornelisz. en draagt het leen uit armoede over aan Claes Ghijbenz. (D, fol. 78v).
7-10-1541: Jan Claesz. te Alblasterdam bij dode van zijn vader Claes Ghijbenz. (E, fol. 42v).
6-9-1558: Claes Jansz. te Alblasterdam, onmondig, oom: Pieter Ghijsbrechtsz., bij dode van zijn vader Jan Claesz. (F, fol. 54v).
2-2-1570: Claes Jansz. doet zelf hulde (F, fol. 54v).
23-5-1602: Jan Claesz. van Muyden te Alblasterdam bij dode van zijn vader Claes Jansz. van Muyden (H, fol. 139v).
30-5-1606: Adriaen Bastiaensz. Baur te Alblasterdam na overdracht door Jan Claesz. (I, fol. 8).
17-10-1611: Cornelis Adriaensz. te Alblasterdam bij dode van zijn vader Adriaen Bastiaensz. Baur (I, fol. 39).
 Het leen is verenigd met het leen 1.

BARENDRECHT

3. De koren- en smaltienden, die de heer van Wassenaer in leen houdt van het convent van Sint Pouwels te Utrecht, van het omstreeks 1483 na meer dan 60 jaar weer tot korenland herdijkte ambacht van Barendrecht.

2-8-1486: Jacob van Minnebeke Jacobsz. (C, fol. 37v).
15-2-1486: Jacob Jacobsz. van Minnebeke tocht zijn vrouw jonkvrouwe Lysbette Laurens Evertszoonsdochter (C, fol. 40).

4. Een rente van 20 rijngulden per jaar uit de tienden van West-Barendrecht.

30-11-1486: Jacob die Gorter Hyemansz. na overdracht door Jacob van Minnebeke Jacobsz. (C, fol. 39v).
4-7-1489: Cornelis Jacobsz. die Gorter bij dode van zijn vader Jacob die Gorter (C, fol. 43v).
6-7-1489: Jan Costinsz., zoon van een zuster van - en na overdracht door Cornelis Jacobsz. die Gorter (C, fol. 44v).

5. Een rente van 4 pond groot Vlaams uit de tienden van West-Barendrecht.

19-7-1519: Dirck Duyst Heynricxz. na overdracht door Dirck Duyst van Yle (D, fol. 61v).

6. De uiterlanden en de slikken met de erop gelegen ruigten buitendijs in het ambacht van Oestbarendrecht.

24-2-1461: Tielman Oom (C, francijn, fol. 10).
24-7-1498: Jan Oom van Wijngaerden die Oude bij dode van zijn broer Tielman van Wijngaerden (D, fol. 4v).
14-5-1500: Goedschalck Oom van Wingerden bij dode van zijn vader Jan Oom van Wingerden die Oude (C, fol. 75).
2-10-1510: Jan Oom van Wijngaerden bij dode van zijn vader Godschalck Oom van Wijngaerden (D, fol. 38v).

1-4-1564: Danyel van Wijngaerden, oudste zoon - en bij dode van zijn vader Jan van Wijngaerden en diens tweede echtgenote jonkvrouwe Catherina van Zijl, volgens octrooi d.d. 16-6-1554 en diens testament d.d. 11-6-1562 (F, fol. 25).

7. Het recht van visserij en vogelarij in het land van Claes Jansz. van Oerden in het ambacht van Barendrecht, binnen- en buitendijks.

4-3-1487: Claes Jansz. van Oerden (C, fol. 36).

19-10-1506: Jan Claesz. van Oerde bij dode van zijn vader Claes Jansz. van Oerde (D, fol. 19v).

19-7-1533: Bonifaes Jansz. van Noorden bij dode van zijn vader Jan Claesz. van Noorden (E, fol. 19).

6-3-1570: Cristiaen Huygensz. te Rotterdam bij dode van zijn vader Huych Bonifaesz. die het leen had geërfd van zijn broer Jan Bonifaesz. na aanvankelijk verzuim (G, fol. 76).

8. Het recht van visserij en vogelarij in het land van Cornelis Dammasz. in het ambacht Oistbarendrecht, binnen- en buitendijks.

20-9-1487: Cornelis Dammasz. (C, fol. 41v).

...-1...: Pieter Dammasz. na overdracht door zijn oom paternel Cornelis Dammasz. (C, fol. 41v).

9. Het recht van visserij en vogelarij in het land van Pieter Dammasz. in het ambacht Oistbarendrecht, binnen- en buitendijks.

21-9-1487: Pieter Dammasz. (C, fol. 41v en D, fol. 90v).

29-10-1526: Cornelis Cornelis Dammaszoonz. te Dordrecht na verzuim bij dode van Pieter Dammasz. (D, fol. 93).

25-6-1556: Aernt heer Cornelisz., ambachtsheer van der Mijle en Dubbeldam, burgemeester van Dordrecht, hulde door Joost van der Bij Jacobsz., procureur voor het Hof van Hollandt, volgens machtiging op 15-6-1556 verleden voor het gerecht van Dordrecht, bij dode van zijn vader Cornelis Cornelis Dammaszoonz., nadat de belening meerdere malen was geweigerd door wijlen Jan Splinter, rentmeester en stadhouder van de lenen van Wassenaer, die deze visserij met consent van de vorige leenman samen met die van de heer van Wassenaer en die van Adriaen Monnenz. verpachtte. Een en ander blijkens een verklaring door Nicolaes Bartholomeusz., pensionaris van Dordrecht, afgelegd op 15-6-1556 (F, fol. 30).

31-7-1580: Cornelis van der Mijle bij dode van zijn vader Arent heeren Cornelisz., ambachtsheer van der Mijle en Dubbeldam (G, fol. 96v).

18-3-1605: Jonkheer Johan van der Mijle, hulde door Joseph van Meerhout volgens procuratie d.d. 11-3-1605, bij dode van zijn broer jonkheer Cornelis, ambachtsheer van der Mijle (H, fol. 147v).

15-7-1610: Heer Cornelis van der Mijle, ridder, ambachtsheer van der Mijle en Sint Anthonispolder, bij dode van zijn neef jonkheer Henrick van der Mijle volgens octrooi d.d. 11-1-1610 en diens testament verleden op 16-5-1610 voor notaris Lenaert Ketting Jacobsz. te 's-Gravenhage. Hierbij vermaakt hij het leen aan zijn neef Cornelis van der Mijle, raad van zijne Excellentie, of bij diens vooroverlijden aan diens oudste zoon, benevens zijn andere leen- en eigengoederen n.l. het ambacht van der Mijle met een vierde deel van de landen, slikken, gorzen en aanwassen; de gehele visserij van Dubbeldam; de ambachtsheerlijkheid van Sint Anthoniepolder genaamd 's Heeren Huygenland met de helft van de tienden en de gehele lammertiende, de benoeming van de schout, de 7 schepenen, de dijkgraaf en de heemraden, de veren en zwaandriften; de accijns en de lammertiende op Sillershoeck, alles leen van de grafelijkheid; 11 morgen allodiaal land in Sint Anthonispolder met een erf aan de dijk aldaar: de helft van de ambachtsheerlijkheid van Bleskensgraaf in leen van de grafelijkheid en 8 morgen land in een weer van 12 morgen te

Alblas, genaamd Amelantsland, leenroerig aan de hofstad te Noordeloos. Getuigen: Pieter Ghijsbrechtsz. van Egmont en Gerrit Evertsz. Vlaminck (I, fol. 30).

17-12-1616: Heer Cornelis van der Mijle zal het leen ten vrij eigen krijgen, wanneer de leenheerlijkheid er over zal worden verkocht aan iemand met een lagere titel dan hertog, prins, markies of graaf (K, fol. 10v).

3-12-1643: Heer Adriaen, heer van der Mijle, van Dubbeldam, van Baccum, van Alblas en van Bleskensgrave, gouverneur van Willemstad, bij dode van zijn vader heer Cornelis van der Mijle, ridder, heer van der Mijle en Sint Anthonispolder, hulde door Jacob Bosch te 's-Gravenhage volgens procuratie d.d. 19-2-1643 (L, fol. 37v en 41v).

17-6-1649: Jacob Bosch, secretaris van de weeskamer in den Hage, met ledige hand (L, fol. 41v).

17-1-1665: Heer Jan van der Mijle, heer van der Mijle, Baccum, Dubbeldam, Bleskensgrave, Sint Anthonispolder en Alblas, onmondig, hulde door Jacob Bosch, secretaris van de weeskamer te 's-Gravenhage, als hiertoe op 8-8-1664 gemachtigd door Petronella, baronesse van Wassenaer, douarière van heer Adriaen van der Mijle, bij dode van zijn genoemde vader (M, fol. 170v).

...-1...: Het leen is ten vrij eigen gegeven (Rep., fol. 369).

10. Het recht van vogelarij en visserij in het ambacht Oost-Barendrecht (1545: bij de Zijdtwinde).

17-12-1487: Mon Scouten (C, fol. 41).

...-4-1511: Gerijt Monnenz. bij dode van zijn vader Moen Scouten, die binnen de afgelopen twee jaar is overleden, na aanvankelijk verzuim (D, fol. 41v).

3-4-1532: Adriaen Monnenz. bij dode van zijn oom Jan Monnenz. (E, fol. 14v).

16-11-1545: Heer Jacob, graaf van Lingne, heer van Falcquenberge, heer van Wassenaer, de leenheer, na overdracht door Adriaen Monnesz. te Heynrick Yden ambacht, in ruil voor het vrije gebruik van de visserij in Oost-Barendrecht gedurende 6 jaar (E, fol. 74).

11. Het recht van visserij en vogelarij in het land van Lodewijck van Ghiessen in het ambacht Oost-Barendrecht.

16-3-1487: Lodewijck van Ghiessen (C, fol. 36).

12. Het Recht van visserij en vogelarij in het land van Cornelis Roel Cranendoncxz. in het ambacht Oost-Barendrecht, binnenen buitendijks.

20-9-1487: Cornelis Roel Cranendoncxz. (C, fol. 41v).

13. 1 morgen land in het ambacht Barendrecht, tussen heer Jan Waelwijn en Willem Gillis Oemsz. met 5 morgen land, in leen van Heer Jansdam.

...-13...: Willem Gillis Oemenz. (na 1364, AA, fol. 40).

14. 5 morgen land in het nieuw bedijkte land van Oost Barendrecht.

...-11-1484: Heynrijck Gillisz. zoals hij het heeft bedijkt. (C, fol. 30).

...-11-1486: Heynrijck Gillisz. tocht zijn vrouw (C, fol. 34).

...-1...: Heynrick Gillisz. bepaalt dat de helft van het leen aan de kerk van IJsselmonde zal komen (D, fol. 48v).

Het leen 14 is gesplitst in 14A en 14B.

14A. 2½ morgen land (1524: in Oest Barendrecht, 1613: in het Oude land van Oest Barendrecht), (1563: gemeen in een weer van 17 morgen met meester Jan Oem van Wijngaerden met 2½ morgen, de erfgenamen van Pieter Dammasz. met 3 morgen, de erfgenamen van Aert Adriaensz. in Oostbarendrecht met 3 morgen en de erfgenamen van meester Floris Oem van Wijngaerden met 6 morgen, strekkende van de Oude dijk tot de Nieuwe- of Gebrokindijk, belend ten oosten: meester Adriaen van Blijenburch, de weduwe van meester Adriaen Coel, de erfgenamen van Dirck Mol en Claes Willemsz. apotheker te Rotterdam, ten westen: Willem Bucket Blasius, generaal van de Munt te Dordrecht en Jacob Jansz. te Ter Heyde in Brabant) (1695: belend ten noorden: Jan Jansz. Leeuwenburgh, ten westen: Hoge van Dijk en Jacob Thonisz. Hogewerf, ten oosten: de weduwe van schout van Gilst).

1-4-1515: Gillis Huygenz. nadat het leen aan de leenheer was vervallen, omdat na de dood van zijn oom Heynrick Gillisz. de kerk van IJsselmonde het niet had verzocht (D, fol. 48v).

...-1...: Jan Pietersz.

22-7-1524: Mees Cornelisz. na overdracht door Jan Pietersz. (D, fol. 72v).

3-4-1563: Adriaen Thonisz., schout van Oest Baerendrecht, na overdracht door Mees Cornelisz. uit Oest Baerendrecht (F, 84v).

13-3-1613: Gerit Jorisz. bij dode van Adriaen Anthonisz., schout van Oest Baerendrecht en draagt het leen over aan Lenart Foppez. te Rijsoort, die bij testament er over mag beschikken (I, fol. 46).

6-7-1652: Barbertje Leendertsdochter van Dryell, gehuwd met Dirck Adriaensz. te Sint Anthonispolder, na overdracht door Nicolaes de Lange te 's-Gravenhage volgens procuratie verleden op 16-6-1652 voor notaris Johan Schoorman te Dordrecht door Fop Leendertsz. te Ridderkerck, Grietge - en Maertge Leendertsdochter en de kinderen van wijlen Heyltge Leendertsdochter, als erfgenamen van hun moeder Maertge Cornelisdochter, gehuwd geweest met Pleun Adriaensz. (L, fol. 159).

1-2-1695: Arij Andriesz. Meerburgh, oud 19 jaar, vader: Andries Meerburgh, bij dode van zijn grootmoeder Barbertje Leenderts (N, fol. 21).

1-4-1726: Arij Andriesz. Meerburgh doet zelf hulde (N, fol. 21).

5-6-1730: Maria Meerburgh, gehuwd met Hendrick Lomans te Niemansdorp in Cromstrijen, bij dode van haar broer Arij Andriesz. Meerburgh (N, fol. 225).

13-9-1730: Cornelis Bastiaensz. Bisdom te West Barendrecht na overdracht door Maria Meerburgh, gehuwd met Hendrick Comans, dijkgraaf van Cromstrijen (N, fol. 230v).

14B. 2½ morgen land (1534: in een weer van 17 morgen, gemeen met Cornelis Dammasz., Heindrick Gillisz. en jonkvrouwe Arent van Duvenvoerde). Belend (1649: ten oosten: de kinderen van Arij Cleyne, ten zuiden: de Gebroken dijk, ten westen: Teunis Pleunen en ten noorden: Wouter Pleunen).

...-15...: De weduwe van Heynrick Gillisz. (vermeld op 10-5-1519, D, fol. 72v).

18-3-1517: Jan Adriaensz. als naaste leenvolger van zwaardzijde van Heynrick Gillisz. na verzuim (D, fol. 53).

6-3-1534: Het leen is afgestorven (D, fol. 73).

8-9-1534: Jonkvrouwe Arent van Duvenvoerde, weduwe van meester Floris Oem van Wijngaerden, na koop; hulde door haar zoon Ghijsbrecht van Wijngaerden (E, fol. 22v).

17-8-1553: Meester Jan van Wijngaerden, kanunnik te Luyck, hulde door Charles Tserclaes volgens procuratie d.d. 28-6-1553, bij dode van zijn moeder jonkvrouwe Arent van Duvenvoerden, weduwe van meester Floris Oom van Wijngaerden (F, 14v).

27-4-1568: Jonkheer Gijsbrecht Oom van Wijngaerden bij dode van zijn broer meester Jan Oom van Wijngaerden en draagt het leen over aan Adriaen Thoenisz., schout te Oost Barendrecht (G, fol. 17).

13-3-1613: Maertge Cornelisdochter, gehuwd met Lenart Foppez. te Rijsoort, bij dode van Adriaen Anthonisz., schout van Oost Barendrecht (I, fol. 46).

21-9-1649: Fop Leendertsz. te Ridderkerck, mede namens zijn broer Cornelis Leendertsz. en zijn zusters Grietge -, Maritge - en Barbertge Leendertsdochter, en de kinderen van wijlen Heyltge Leendertsdochter, bij dode van hun vader Lenart Foppenz., na verzuim, hulde door Nicolaes de Lange te 's-Gravenhage volgens procuratie verleden op 4-9-1649 voor notaris David Vinck aldaar (L, fol. 99v).

Het leen 14B is gesplitst in 14C en 14D.

14C. Tweederde deel van 2½ morgen land, waarvan het overige in het bezit is van Neeltge Pleunen, halfzuster van Jan Hendricxz. Verrijp.

13-7-1675: Andries van Merenburch te Strijen na overdracht door Ingen Cornelisz. Boer volgens procuratie op 3-7-1675 voor notaris Justus Casteleyn te Puttershoeck verleden door Jan Hendricxz. Verrijp aldaar als oom van Cornelis Jacobsz. Boerin, onmondig, zoon van wijlen Jacob Cornelisz. Boerin, voor de helft en voor de andere helft namens hemzelf (M, fol. 140v). De overige beleningen zijn gelijk aan die van het leen 14A.

14D. Een derde deel van 2½ morgen land.

...-16..: Neeltge Pleunen, vermeld op 13-7-1675 (M, fol. 140v).

25-6-1708: Dirck Ariensz. Klarendonck te Strijen bij dode van zijn moeder Neeltge Pleunen (N, fol. 104).

31-8-1723: Arij Dircksz. Quartel te 's-Gravendeel bij dode van zijn oom Dirck Ariensz. Kranendonck en van zijn nicht Lena Kranendonck (N, fol. 188).

3-4-1724: Gijsbert Jansz. Verrijp te Strijen bij dode van zijn neef en nicht Dirck Ariensz. Clarendonck en Leena Clarendonck (N, fol. 191v).

15. 20 gaarden (1320: 5 viertel) land met huis, berg en hofstad in Barendrecht.

...-13..: Heyne van Waes, als leenman vermeld op 28-6-1320 en 14-7-1320 (Heerlijkheidsarchief Barendrecht, inv. 1 en 2).

...-132.: Willem heer Heynricz. van Waes bij dode van zijn vader heer Heynric van Waes, blijkens een verklaring door Ghisbrecht heer Jacobsz., Conraet ver Neesenz., Jan Maleghijs Jansz. en Allard Vlaminck, schepenen te Dordrecht (AA, fol. 48).

HEERJANSDAM

16. Het ambacht, dat vroeger heer Heynenambacht heette en nu heer Jansdam in Zwindrecht met de gift van de kerk en de vicarie daarin, de visserijen ende ruigten buiten de drie dammen om Zwindrecht, de visserij in de sluizen en in de Wael, de nakoop van landen en renten, de bieraccijns, de riethuur en de oord voor de sluis.

25-11-1368: Heer Janne van Rosendael, ridder, na uitspraak op 20-7-1368 door heer Aernd van Duvenvoerde, ridder, en Jan van der Meerwijn, knape, van de zijde van vrouwe Machteld Jelijsdochter, gehuwd met heer Diederick van Wassenaer, burggraaf van Leyden, ridder, en door heer Symon van Theylinghe, ridder, en Jan van de Halle, knape, namens hem zelf, en door heer Jan

van Pollanen, heer van Breda, ridder, als overman, over de nalatenschap van heer Tielman Jansz., deken van Sint Pieter te Utrecht (AA, fol. 17v en B, fol. 59v).

...-1390: Jan van Rosendaal met ledige hand zoals zijn vader met zijn ambacht in Zwijnrecht (AGH 226 fol. 311v nr. 1970).

21-1-1393: Jan van Rosendaal Jansz. zoals mr. Tielman heer Jansz., deken, die hield van Wassenaar, die hield van Holland (AGH 228 fol. 59v nr. 278).

5-5-1398: Heer Janne van Rosendael, ridder (B, fol. 60).

7-10-1413: Jonkvrouwe Aerndt van Rosendale, nicht van de leenheer Philips, heer van Wassenaar en burggraaf van Leyden, mag in leen geven aan haar oom Jan van Rosendale een rente van 24 pond hollands per jaar, aan haar beide wettige zusters jonkvrouwe Beatrijs en jonkvrouwe Alijdt elk 24 pond, aan haar twee bastaardbroers elk 8 pond en aan haar twee bastaardzusters elk 4 pond. Op 7-10-1413 maakt zij huwelijksvoorwaarden met Philips Symonsz. van der Does (B, fol. 60v).

28-2-1439: Jonkvrouwe Aernt, gehuwd met Philips van der Does (B, los blaadje geplakt op fol. 41v).

5-11-1445: Bertholomeus van der Doys na overdracht door zijn moeder jonkvrouwe Aernt van Rosendael, gehuwd met Jan van Culenburch, behalve haar lijftocht aan de tienden, die zij met haar man op 16-5-1449 voor 5 jaar in handen stelt van Jan van Muylwijck (B, fol. 62).

10-11-1445: Bertholomeus van der Doys tocht zijn vrouw jonkvrouwe Yde van Mulock (B, fol. 62v).

12-4-1447: Bertelmees van der Dues met ledige hand, met bevestiging in aanwezigheid van zijn moeder jonkvrouwe Aernt van Rosendail, gehuwd met Jan van Culenburch, en van Jan van Muylwijck namens zijn dochter, van de huwelijksvoorwaarden met Yde van Muylwijck Jansdochter, gepasseerd ten overstaan van Florijs van Diemen, Allaert Suys Matheusz., Jacob van Overstege Pietersz. en Splinter Vrancken., schepenen van Dordrecht (B, fol. 65v).

13-5-1452: Bartholomeus van der Does Phillipsz. heeft goederen ter waarde van 1000 bourgondische schilden, die zijn vrouw jonkvrouwe Yde Jansdochter van Muylwijck ten huwelijk had gebracht, verkocht en bewijst haar nu een jaarrente van 50 gouden bourgondische schilden op het leen en op het leen 19 van Heer Jansdam, te lossen met 1000 schilden, te versterken op haar vader Jan van Muylwijck, gehuwd met jonkvrouwe Cornelia en hun erfgenamen (B, fol. 84; zie het leen 18).

1-7-1462: Bartholomeus van der Doys mag het leen belasten met een rente van 1 pond groot Vlaams per jaar ten behoeve van jonkvrouwe Margriete van Alcmade van Wijngaerde, weduwe, om aan zijn zuster haar erfdeel van vaders en moederszijde uit te betalen (C, fol. 100v en fol. 115, zie het leen 22).

1-7-1462: Bartholomeus van der Doys mag het leen belasten met een rente van 1 pond groot Vlaams per jaar (Heerlijksheidsarchief van Heer Jansdam, inv.nr. 4).

6-5-1486: Phillips van der Does krijgt wegens ernstige ziekte uitstel van verheffing na dode van zijn vader (C, fol. 36v).

1-6-1486: Phillips van der Does Bertelmeeusz. (C, fol. 37).

20-4-1490: Philips van der Does mag de door hem bedijkte landen verkopen, mits betalende 1 gouden rijns gulden per morgen (Heerlijksheidsarchief Heer Jansdam, inv.nr. 317).

...-14..: Phillips van der Does beleent zijn zwagers Florijs van Toll Florijsz. en Claes Adriaensz. met een paar zwanen in de Wale (D, fol. 51).

8-7-1504: Jan van Muylwijck meester Jan Boomsz., neef van - en na overdracht op 8-8-1503 door Philips van der Does Bertelmeeusz. (C, fol. 90 en D, fol. 10; hij breidt het leen van Florijs van Toll Florijsz. uit, zodat deze de zwanen ook rond diens woning in Heynrick Yden ambacht mag houden, dit wordt op 15-8-1516 door de heer van Wassenaar bevestigd, D, fol. 51 en Heerlijksheidsarchief, inv.nr. 5).

9-2-1509: Jonkvrouwe Lysbeth, gehuwd met heer Philips van der Dues, doet afstand van haar lijftocht (C, fol. 90v).

30-6-1510: Pieter Huygensz., gehuwd met jonkvrouwe Katrijne (volgens een aantekening in de marge Marie) Sturpijn, na overdracht door Jan van Muylwijck meester Jan Boomsz. (D, fol. 37).

6-11-1516: Arent Pietersz. bij dode van zijn vader Pieter Huygenz. (D, fol. 51v).

17-5-1544: Pieter Arentsz., onmondig, voogd: meester Cornelis Zuys, lid van de raad van Hollandt, bij dode van zijn vader Arent Pietersz. (E, fol. 55).

17-5-1564: Pieter Arentsz. doet zelf hulde (E, fol. 55v).

24-1-1591: Johanna van Heer Jansdam te Dordrecht, hulde door meester Adriaen Dirxsz., procureur voor de Hoge Raad, volgens machtiging verleden op 22-8-1590 voor notaris Franciscus Fransz. de Buyzere te Dordrecht, bij dode van haar vader Pieter Aentsz. van Heer Jansdam, behoudens de lijftocht van haar moeder jonkvrouwe Adriana van Schoonhoven, volgens diens testament d.d. 17-4-1583 (H, fol. 57v).

26-2-1593: Johanna van Heer Jansdam, gehuwd met jonkheer Joachim van Hardenbroeck en mag bij testament beschikken over het leen (H, fol. 58 en 71v).

19-7-1616: Adriaen Hendricxz., schout van Barendrecht, vernieuwt de eed voor jonkvrouwe Johanna van Heer Jansdam (H, fol. 58).

1-3-1627: Jonkheer Ghijsbrecht van Hardenbroeck met 10 morgen weiland, genaamd de Nachtmerry (1656: belend ten noorden: het dorp, ten zuiden: de aanwas van Lagenesse, ten oosten: 's Herendijk en ten westen: de aanwassen van Barendrecht) en de aanwassen na overdracht op 21-1-1627 door zijn moeder vrouwe Johanna van Heer Jansdam voor Adriaen Wijttens, stadhouder-, en Adriaen Adriaensz. en Plon Leendertsz., heemraden te Heer Jansdam, hulde door meester Franck van der Meer van Berendrecht, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie d.d. 31-1-1627 (K, fol. 53v).

18-2-1630: Jonkheer Ghijsbrecht van Hardenbroeck met de helft van een achtste deel in de buitenlanden na overdracht door zijn moeder vrouwe Johanna van Heer Jansdam, weduwe van jonkheer Joachim van Hardenbroeck (K, fol. 71).

16-5-1637: Jonkheer Ghijsbrecht van Hardenbroeck, hulde door meester Dirck van Rosendael, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie op 15-5-1637 verleden voor Geraert Vosch van Avesaet, stadhouder-, Johan Jacobsz. en Willem Jacobsz., heemraden van Heer Jansdam, bij dode van zijn moeder vrouwe Johanna van Heer Jansdam, overleden op 14-5-1637, volgens haar testament d.d. 6-5-1631, waarin zij hem als tweede zoon het leen toewijst en begraven wil worden in een nieuw graf in de kerk van Heer Jansdam (K, fol. 124).

24-1-1650: Meester Dirck van Rosendael met ledige hand ten behoeve van jonkheer Ghijsbrecht van Hardenbroeck (K, fol. 53v).

10-6-1656: Jonkheer Hendrick van Hardenbroeck, onmondig, grootvader: heer Johan, baron van Reede, bij dode van zijn vader heer Gijsbert van Hardenbroeck, heer van Heer Jansdam (L, fol. 208).

13-10-1657: Jonkheer Pieter van Tuyl van Serooskercke, heer van Maelstede, gecommiteerde ter vergadering van de Raad van State der Verenigde Nederlanden, hulde door Maerten Mazuijn in den Hage volgens procuratie d.d. 7-3-1657, na overdracht door Arnoldus de Meyer, ridder van de orde van Sint Michel, te 's-Gravenhage volgens procuratie verleden op 30-1-1657 voor notaris Diderick van Rijssen te Utrecht door de voogden over de minderjarige kinderen van wijlen Gijsbert van Hardenbroeck tegen 76.000 gulden (M, fol. 6v).

21-10-1659: Jonkvrouwe Wilhelmina van Tuyl van Serooskercke, oom: heer Jeronimus van Tuyl van Serooskercke, heer van Stavenisse, bij dode van haar vader Pieter van Tuyl van Serooskercke, heer van Malestede en Heer Jansdam, na aanvankelijk verzuim (M, fol. 35).

29-6-1676: Pieter Hieronimus Ripperda, onmondig, hulde door Wille van der Cruyck volgens procuratie op 20-4-1676 te Heer Jansdam verleden door zijn vader Adolf Hendrick Ripperda, heer van Beursen en Heer Jansdam, drossaart van Breevoort, gecommiteerde ter vergadering van

Gelre en Zutphen, bij dode van zijn moeder vrouwe Wilhelmina Tuyl van Serooskercke (M, fol. 145).

2-11-1725: Vrouwe Anna Maria Ripperda, douarière Torck, vrouwe van Beursen, Petkum en Heer Jansdam, hulde door Gerard Breyer volgens procuratie verleden op 12-10-1725 op Rosendaal, bij dode van haar broer Petrus Heronimus, baron van Ripperda, heer van Beursen, Petcum en Heer Jansdam (N, fol. 203).

4-4-1740: Frederick Willem, baron Torck, commandeur van de ridderlijke Duitse orde te Doesburg, gecommiteerde ter Staten Generaal der Verenigde Nederlanden, hulde door Willem Suurmunt, secretaris van Voorschoten en Veur, volgens procuratie verleden voor leenmannen van Gelre op 21-11-1739, bij dode van zijn moeder Anna Maria, baronesse van Wassenaer van Duvenvoorden, dochter van Anna Margaretha, baronesse Bentinck (O, fol. 76).

17. Een losrente van 250 pond groot Vlaams per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam.

11-1-1635: Hendrick Duyst van Voorhout, heer van Sevenhuysen, na overdracht door jonkheer Ghijsbrecht van Hardenbroeck en Gerard Bosch van Avesaet volgens procuratie verleden op 28-12-1634 door vrouwe Johanna van Heer Jansdam (K, fol. 100v).

27-7-1649: Vrouwe Agatha Breman, vrouwe van Sevenhuysen, schoonzoon: Lambert d'Over-schie, bij dode van haar man heer Hendrick Duyst van Voorhout, heer van Sevenhuysen, volgens hun testament d.d. 21-3-1625 (K, fol. 98v).

19-11-1658: Vrouwe Agatha Breman verklaart dat de rente is afgelost door de voogden van de weeskinderen van jonkheer Gijsbert van Hardenbroeck (K, fol. 100v).

18. Een rente van 25 gouden schilden per jaar, verzekerd op de sluisvisserij in de Wael en in de sluis.

5-5-1462: Jan van Muylwijck Gheritsz., gehuwd met jonkvrouwe Cornelie, na koop van Bartholomeeus van der Doys (B, fol. 94v).

Een rente van 50 gouden schilden per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam en een rente van 25 gouden schilden uit de visserij in de Wael.

13-6-1463: Yde van der Doys, gehuwd met meester Jan Boom met de eerste rente na overdracht door haar vader Bertholomeus van der Doys en met de tweede door Jan van Muylwijck, gehuwd met Cornelye (B, fol. 118).

16-3-1480: Gerard meester Jan Boomsz. (C, fol. 24v).

10-7-1482: Jacob Thielman Oemsz., onmondig, hulde door Jan Scout Claesz. (C, fol. 25v).

25-5-1495: Jacob Thielman Oemsz. doet zelf hulde (C, fol. 25v).

19. Een rente van 12 enkele gouden keurvorster gulden per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam, te lossen met de penning 13.

9-4-1497: Meester Pieter Keyser Govertsz., gehuwd met jonkvrouwe Katherine Joest Henrickszoonsochters, na overdracht door Philips van der Dues (C, fol. 71v).

20. Een rente van 27 pond groot Vlaams per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam.

27-11-1507: Pieter Huygenz., poorter te Dordrecht, na overdracht door Philips van der Does en Jan van Muylwijck (D, fol. 28v).

21. Een rente van 10 pond groot Vlaams per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam.

24-3-1509: Pieter Huygenz. na overdracht door Phillips van der Does (D, fol. 33v).

22. Een rente van 1 pond groot Vlaams uit de riethuur voor Heer Jansdamme.

...-1462: Jonkvrouwe Margriete van Alckmade na overdracht door Bartholomeus van der Doys (C, fol. 100v).

23. Een losrente van 300 gulden per jaar uit de heerlijkheid Heer Jansdam.

10-2-1614: Jonkvrouwe Anna van Heer Jansdam, gehuwd met jonkheer Philibert van Serooskercke, na overdracht door haar zuster Johanna van Heer Jansdam bij hande van Burger Jacobsz. van der Black volgens procuratie verleden op 5-2-1614 voor notaris Hendrick van Nairden Jansz. te Dordrecht (I, fol. 49).

23 bis. De tienden uit de Wale te Heer Jansdam.

...-14...: Meester Jan Boom te Dordrecht, vermeld circa 1473 (L.H. 183, fol. 30).

15-4-1491: Gerijt meester Jan Boemenz. zal zonder toestemming van zijn voogden meester Jan Boem, zijn vader, Jan Oem Dircxz., Govaert van Beaumont en Cornelis Betsmanz. zijn leen niet verkopen of belasten (C, fol. 49).

POORTUGAAL

24. 2½ morgen land in Poertegaele tussen, het land van de vrouwe van Heemvliet en Willem Jacobsz.

21-1-1368: Pieter die Onvervairde Aernt Rutghersz. (AA, fol. 39).

RIDDERKERK

25. 10 morgen land in Ryederambacht.

23-6-1373: Willem Monnenz. bij dode van zijn vader Monne (AA, fol. 40).

IJSSELMONDE

26. De ambachtsheerlijkheid met de tienden in een stukje land in Dirck Smeetszoons landeke, genaamd Lombardie, tussen de oude dijk van Dirk Smeetszoons land en het ambacht van Karnisse.

14-2-1487: Jacob Hyemansz. die Gorter na overdracht door Jacob Jacobsz. van Minnebeek (C, fol. 39v).

4-7-1489: Cornelis Jacobsz. die Gorter bij dode van zijn vader Jacob die Gorter (C, fol. 44).

27-8-1494: Jacob Cornelisz. die Gorter, onmondig, hulde door Joest Aerntsz., bij dode van zijn vader Cornelis Jacobsz. die Gorter (C, fol. 65).

7-7-1508: Jacob Cornelisz. de Gorter doet zelf hulde (D, fol. 29v).

9-1-1549: Dirck Jacobsz. die Gorter, onmondig, oom: Huych Cornelisz., bij dode van zijn vader Jacob Cornelisz. die Gorter (E, fol. 93v).

10-1-1562: Dirck Jacobsz. de Gorter doet zelf hulde (E, fol. 93v).

17-1-1594: Jacob Dircksz. Gorter te Leyden bij dode van zijn vader Dirck Jacobsz. Gorter (H, fol. 65v).

1-8-1611: Jonkheer Maerten van Schouwen van Endegeest na overdracht door Jacob Dircxz. Gorter (I, fol. 36v).

13-5-1627: Jonkvrouwe Cornelia van Schouwen van Endegeest, broer: jonkheer Gerrit van Schouwen van Endegeest, bij dode van haar vader jonkheer Maerten van Schouwen van Endegeest, volgens octrooi op 12-1-1594 aan hem en zijn vrouw Maria van der Mij Geraerdsdochter, wonende te Oestgeest, verleend (K, fol. 58v).

3-3-1639: Jonkheer Pieter van Schouwen van Endegeest, onmondig, zoon van wijlen jonkheer Gerard van Schouwen van Endegeest, hulde door Pieter Dircxsz. van Leeuwen volgens procuratie op 27-2-1639 verleend voor notaris Alewijn Claesz. de Man te Leyden door jonkheer Adriaen van der Mij en Henric van Swieten, neven van elkaar, bij dode van zijn tante jonkvrouwe Cornelia van Schouwen van Endegeest (L, fol. 4v).

25-6-1646: Jonkvrouwe Beatrix van der Mij, gehuwd met Gerard van Vilsteren, heer van der Straeten, hulde door meester Cornelis van Swieten, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie verleden op 9-6-1646 voor notaris Willem van Leeuwen te Leyden, bij dode van haar neef jonkheer Pieter van Schouwen van Endegeest (L, fol. 76).

23-8-1649: Jonkvrouwe Beatrix van der Mij, gehuwd met Gerard van Vilsteren, heer van der Straeten, met ledige hand (L, fol. 76).

24-1-1675: Heer Gerard van Vilsteren, ridder, baron van Laerne, hulde door meester Joost van Leeuwen, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie op 12-6-1674 verleden in Vlaanderen, bij dode van zijn vrouw Beatrix van der Mij (M, fol. 135).

28-7-1689: Charles van Vilsteren, baron van Laerne, oud 6 jaar, hulde door meester Cornelis van Varick, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie verleden op 4-6-1689 voor notaris Jan Bauduyns te Gent door zijn moeder Levina Marie de Beer, bij dode van zijn vader Geraerd van Vilsteren, baron van Laerne (M, fol. 187).

1-9-1709: Heer Jacques Joseph van Vilsteren, baron van Laerne, hulde door meester Johan Verzijden, advocaat te Lijden, volgens procuratie op 18-1-1709 verleden voor het gerecht van Antwerpen, bij dode van zijn broer heer Charles van Vilsteren, baron van Laerne (N, fol. 107v).

11-9-1725: Meester Lodewijck Knotter vernieuwt de eed voor heer Jacques Joseph van Vilsteren, baron van Laerne (N, fol. 107v).

28-6-1731: Jonkheer Franciscus Josephus Ferdinandus Geslenus van Vilsteren, oud 13 jaar, te Gendt, hulde door meester Lodewijck Knotter, advocaat voor het Hof van Hollandt, volgens procuratie verleden op 20-6-1731 voor notaris Jan Baptista Gallant te Gendt door zijn moeder Marie Isabelle Catherine, barones van Lichtervelde, Amelroy, Well en Wordragen, bij dode van zijn vader heer Jacques Joseph van Vilsteren, baron van Laerne (N, fol. 229).

12-10-1735: Vrouwe Christine van Ruyven, hulde door Gerrit Longepée, volgens procuratie verleden op 1-10-1735 voor het gerecht van Delft, na overdracht door meester Lodewijck Knotter namens de minderjarige jonkheer Franciscus Josephus Ferdinandus Gislenus van Vilsteren (O, fol. 13v).